

Werkgroep Natuur- en Landschapsbeheer Boxtel

JAARVERSLAG

2013/2014

Inhoud

Voorwoord van de voorzitter	3
Knotploegen	4
Beheergroep Sparrenrijk 2012 - 2013	9
Beheergroep Sparrenrijk 2013 - 2014	10
Poelenwerkgroep	16
Vogelwerkgroep	19
Vlechtheggen werkgroep	25
Publiciteitsgroep	27
Bomen advies commissie	29
Paddenstoelenwerkgroep	31
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	33
Dommelbimd inventarisatie nulmeting	36
Dommelbeheer	39
Flora werkgroep	40
Bestuurssamenstelling van de WNLB	43

Voorwoord van de voorzitter

Marco Meihuizen

Ieder jaar is het weer spannend of het jaarverslag op tijd af komt en uitgedeeld kan worden tijdens de jaarvergadering. Tot dicht tegen de deadline aan wordt er nog hard gewerkt door de coördinatoren om leuke en informatieve stukken te schrijven over wat er zo allemaal het afgelopen jaar gedaan en gebeurd is in de verschillende werkgroepen. Aangekleed met mooie actiefoto's of stillevenen worden de verhalen om 5 voor 12 bij Godelise aangeleverd die ze dan nog redigeert en doorzendt naar Theo voor een mooie lay-out, waarna er bij de drukker een prachtig kleurrijk nieuw jaarverslag wordt geboren waar iedereen met veel plezier in leest.

Het is weer gelukt! Wat een feest om te lezen waar we allemaal mee bezig zijn geweest en wat er bereikt is. Daar mogen we samen écht trots op zijn en het is ook fijn dat we dat met zo'n mooi boekje aan al onze donateurs, vrienden en belangstellenden kunnen vertellen. Waar ik ook trots op ben is de manier waarop dit jaar binnen de Natuurwerkgroep verschillende mensen het initiatief hebben genomen om geld in te zamelen voor de aankoop van de Dommelbimd en het veiligstellen van een mooi stukje natuur in Boxtel. Voor de toekomst zijn we inmiddels in gesprek met de stichting om na te gaan wat de WNLB met haar kennis en handjes mogelijk kan betekenen voor behoud en ontwikkeling van het gebied. In die lijn is het ook leuk te melden dat de gemeente ons gevraagd heeft mee te denken over meer biodiversiteit rond "t Goed", we zijn bezig met de opstart van een gezamenlijk project "biodiversiteit in de achtertuin" én betrokken bij de keuze van beheer ter plaatse van de Schotse Hooglanders langs de Dommel. Ik vind het erg mooi dat men ons inmiddels goed weet te vinden en graag gebruik maakt van onze deskundigheid.

Ik wens u veel leesplezier.

Marco Meihuizen
(voorzitter)

Knotploegen

*Aad van der Helm en Han Peeters, maandaggroep
José Poort, Hans Volmer en Henny de Haan, zaterdaggroep*

Wij en de knotwilgenrij

De knotploegen hebben weer een heel vruchtbaar jaar achter de rug. Wat wil je met drie nieuwe coördinatoren erbij!

We zijn begonnen met de jaarlijkse voorbereidende vergadering op maandag 28 oktober. Jammer genoeg waren er slechts 17 van ruim 40 actieve knotters aanwezig. In de vergadering hebben de nieuwe coördinatoren zich voorgesteld. Er zijn afspraken over het rijden gemaakt: Voor de maandagploeg is een vaste chauffeur, voor de zaterdagploeg rijden de vrijwilligers om de beurt volgens een opgesteld schema. Bovendien zijn de afspraken over veiligheid tijdens het werk nog eens besproken.

Voor allebei de groepen staan er ongeveer 30 vrijwilligers op de lijst, van wie er 15 zowel de zaterdag als de maandag actief zijn.

Voor beide groepen is er één nieuwe vrijwilliger. Ruud en Marjo van harte welkom!

Begin november zijn we gestart met een volgeboekt werkseizoen.

We zijn 15 keer uitgerukt: 7 keer op zaterdag en 8 keer op maandag.

Dat betekent dat we 834 manuren werk hebben verzet en daarbij 308 grote en hele grote knotten onderhanden hebben gehad en 41 bomen hebben opgeknipt met gemiddeld 18,5 mens, exclusief de extra klussen.

Extra knotwerk is er gedaan in Olland/St. Oedenrode op vrijdag op 21 februari en op vrijdag 4 april aan de Heiakker. Bovendien is er op diverse data door enkele zagers aan een houtsingel op de Braken en een houtsingel op de Kempseweg gewerkt.

In totaal hebben we op 27 adressen en voor 22 verschillende eigenaren gewerkt.

Waar hebben we gewerkt?

Achterbergstraat, De Braken 2, De Ketting 6, Dorvenseweide, Geelders 2 en 4, Heiakker 8, Heult 18, Kalksheuvel 45a, Kapelweg 51, Kempseweg 7a en 9, Korte Heide, Korte Steeg 2 en 4, Munselsehoeve 26 en ongenummerd, Mijlstraat 141, Nergena 9 en ongenummerd, Ollandseweg 148 (St. Oedenrode), Puttersdreef, Savendonksestraat, Selissen 2 en 9, Velderswegje 1.

Niet alleen aantallen zijn belangrijk

Door het gezamenlijke enthousiasme hebben we als vrijwilligers veel voldoening van het werken zelf, buiten, met z'n allen zingend en sjouwend. We horen vogels om ons heen, hebben gezellige contacten en maken voor vogels, zoogdieren, planten en insecten intussen weer een fijne plek vol voedsel, beschutting en nestgelegenheid. Het

resultaat: mooi geknotte bomenrijen en houtrillen in het buitengebied van Boxtel. Om trots op te zijn! Fietsend en wandelend genieten velen er van mee.

Er was zo'n vol programma dat we dit jaar officieel niet deelgenomen hebben aan de jaarlijkse nationale natuurwerkdag op de eerste zaterdag van november. Wel hebben we met wel 22 man keihard gewerkt.

We werden verwend met koffie met eigengebakken appeltaart en dankzij die extra brandstof was de klus binnen 2 uur geklaard. Genoeg tijd over voor een groepsfoto.

Gereedschap en zo

Voor elke keer werken moet er een kar vol gereedschap mee.

De laatste jaren is er nogal veel bijgekomen (pylonen, extra snoeischaren en zagen) en er zijn nieuwe ladders aangeschaft. Van de gemeente hebben we wegafzettingen in permanente bruikleen gekregen. Om alles overzichtelijk kwijt te kunnen hebben enkele mensen de container opnieuw ingericht en is de kar "opgehoogd".

Ons gereedschap vraagt veel onderhoud. Han en Aad zorgen dat de kettingzagen altijd in orde zijn en mijnheer van Griensven slijpt de hiepen en takkenscharen regelmatig.

Overige regularitus

Ook al is de planning in september gemaakt, ieder jaar komen er toch wijzigingen die per mail of telefonisch aan iedereen bekendgemaakt worden. Eind oktober is door de voorspelde storm de werkdag aan de Savendonksestraat opgeschoven naar maandag 4 november.

Die dag eindigde in een vreselijke regenbui, waarbij een drieliterpak appelsap èn wij doorweekt werden.

Op 18 november is afgezien van het werken bij het spoortunneltje aan de Oirschotseweg in verband met een te gevaarlijke werksituatie ter plekke. De gemeente heeft toegezegd dit adres zelf te doen. Hierdoor konden we op die dag de knotten aan de Savendonksestraat voor Staatsbosbeheer afmaken.

Nieuwjaarsborrel

Het nieuwe jaar beginnen we altijd met een borrel staandebeens na afloop van de werkklus. Dit jaar was dat op 4 januari in de schuur van Kapelweg 51.

Daar zijn we als knotploeg de actie gestart om een dommelbimdcertificaat bij elkaar te knotten. Ook de eigenaren hebben we gevraagd een extra bijdrage te geven per boom. Bovendien komt de gehele opbrengst van het knotten van dit jaar ten goede aan de Dommelbimd.

Er was tijdens de nieuwjaarsborrel extra aandacht voor de vogels in de vorm van pindaslingers en vetbollen als attentie voor elke vrijwilliger en een oproep voor de tuinvogelteldag.

Veiligheid op de werkplek

Ad Sleenhof en José zijn vorig jaar samen bezig geweest met Arbozaken en hebben een concept RI&E (risico inventarisatie en evaluatie) gemaakt, die ook in het bestuur is besproken.

Veiligheid op de werkplek was daarom voor ons een speerpunt dit jaar.

We werken met pylonen om de zaagplek af te zetten. Binnen deze kring mogen alleen de zager en zijn helper zich bevinden. Indien mogelijk wordt na de koffiepauze gewisseld van zager om oververmoeidheid te voorkomen.

Als we langs een openbare weg werken, moet de weg afgezet worden. Hiervoor hebben we van de gemeente materiaal in bruikleen gekregen, zodat we daar nu zelf over kunnen beschikken.

Iedereen draagt een oranje veiligheidshesje en een helm zodat hij/zij goed zichtbaar is en het hoofd beschermd is tegen langszwepende takken. Het blijkt nog wel eens dat men daar niet het nut van inziet

De EHBO-ers dragen een andere kleur (geel) hesje zodat zij snel herkenbaar zijn. Ook hebben we allen natuurlijk veiligheidslaarzen en handschoenen en de zagers speciale

zaagpakken en gezichtsbescherming. Oordoppen zijn er voldoende voor iedereen die dichtbij het lawaai werkt.

Twee EHBO-dozen gaan mee het terrein op waar gewerkt wordt, evenals telefoons en schoon water. De dozen worden vanaf nu jaarlijks gecontroleerd. Tot nog toe hebben we niet meer nodig gehad dan een pleister en dat hopen we nog lang zo te houden. Ook lijsten met namen en telefoonnummers zijn steeds bij de hand.

Het knotploegen-uitstapje

Op zaterdag 29 maart hebben we, in plaats van te gaan knotten, met de gezamenlijke knotploegen een uitstapje gemaakt.

Aanvankelijk was het de bedoeling om naar de Beekse Bergen te gaan zodat we konden zien hoe ons dunne snoeihout bij de olifanten in de smaak valt. Helaas kon dit niet doorgaan.

Daarvoor in de plaats is er door Hans een excursie in het natuurgebied de Geel-

ders georganiseerd. Na de koffie met wat lekkers in café Het Groene Woud zijn we onder de deskundige leiding van Geert Jan Wolters, knotter en Staatsbosbeheer-gids, de Geelders in getrokken en hebben we met 18 mensen genoten van dit prachtige natuurgebied.

Er was heel veel te vertellen en te beleven. Zowel een stuk van de historie als de natuurwaarde werd uitgebreid toegelicht. We zijn op bijzondere aspecten gewezen, zoals het feit dat in de knooppunten van riet een larve huist, die in een later stadium uitgroeit tot een insect met een ontzettend lange naam. *Armanara geminipuncta*, rietstengelboorder.

Ook het 'grote leven' schoot in de verte aan ons voorbij in de vorm van een tweetal reeën. Bovendien zijn de vogelaars onder de knotploegleden (en niet alleen zij!) flink aan hun trekken gekomen: met verrekijkers werden een aantal roofvogels gespot en aan het einde van de wandeling nog een roofvogelpaartje in de top van een boom.

Na een wandeling van ruim twee uur hebben we deze morgen af mogen sluiten met een lichte lunch van soep met een broodje. Voldaan en weer wat wijzer konden we dit knotjaar afsluiten.

Beheergroep Sparrenrijk 2012-2013

José Poort

Dit verslag is niet in het vorig jaarverslag verschenen en wordt daarom hier alsnog geplaatst.

De Sparrenrijkgroep bestaat nu uit 18 mensen, 16 mannen en 2 vrouwen.

Gemiddeld waren er 13,4 werkers aanwezig tijdens de 20 x dat er gewerkt kon worden tussen eind september en begin april, dus het is maar goed dat er zoveel mensen op de lijst staan. Ziekte, doktersbezoeken maar ook vakantietjes, regen en sneeuw maakten het werken soms niet mogelijk. Alles bij elkaar zijn er door de Sparrenrijkers toch 20 x 13,4 x 3 uur = 804 werkuren gemaakt, 750 in Sparrenrijk en 54 uur voor hulp-knotwerk (op 28 november)

De eerste werkdag op 20 september bekeken we samen het werk dat ons te wachten stond aan de hand van de grootse zaagplannen 1^e fase in het zuidelijk deel van Sparrenrijk: De planning was om eerst het voorbereidende werk te doen in de vakken waar later de aannemer aan de slag zou gaan en dan in het noordelijk deel van het bos te gaan werken. Tijdens die eerste rondgang werd er tegelijk rommel geruimd. Ook tijdens een tweede rondgang schreven we klussen en ideeën op, zodat we een 'afstreeplijst' hadden voor komend seizoen.

Helaas gooide de regen in de eerstvolgende 3 weken roet in onze plannen, onwerkbaar weer op 27 september, 4 en 11 oktober, dat schoot niet erg op.

Inmiddels waren de merktekens aangebracht op de bomen die zouden worden weggezaagd en afgevoerd om meer licht in het bos te krijgen en zo de uitgroei van andere bomen te stimuleren.

Ondanks alle voorbereiding verraste ons (en vele anderen) de grootse kap, wat we in een mail aan de ambtenaren van de gemeente ook onder woorden brachten. Die toonden begrip voor ons standpunt over de 2e rij beuken langs de Vekemans van Lieshoutlaan, maar benadrukten dat de grootse te nemen maatregelen voor de lange termijn het beste zijn voor het behoud van dit bos.

Aan de hand van de kaartjes van het beheerplan zijn we vervolgens intensief met 'ons deel van het werk' aan de slag gegaan om 'de weg vrij te maken' voor het grotere zaagwerk zou beginnen. Daar kwam een kink in de kabel: de afvoerroute van het hout bleek een probleem, naast de overvloedige regenval

en later de sneeuw. Het grote werk werd uitgesteld. Tot wanneer (en ook over de actie m.b.t. de 'wereldboom') moet in september duidelijk worden. Dan is er een nieuw overleg met de gemeente.

Door onze vrijwilligers is zowel met kettingzagen als met de hand gewerkt in de vakken 5, 6, 7, 8, 9 en 10. Op elk perceel hadden we wel 3 of 4 morgens werk! Ook de bosmaaier is frequent ingezet bij de verwijdering van bramen langs pad 3-4 en Amerikaanse eikjes bij de oude trimbaan en op andere plekken waar het groeide als haren op een hond. De opslag langs de Vekemans van Lieshoutlaan en andere paden werd handmatig verwijderd.

Soms werkten we met zijn allen op één plek, soms in 4 verschillende groepjes, waarbij door verschillende mensen de leiding werd genomen.

Ook in het bos werd gewerkt met extra aandacht voor de Arbo, meer hesjes, helmen en pilonnengebruik waar mogelijk en nodig.

Han Peeters was inmiddels als mede-coördinator aangetreden, ook Helmuth Verlangen trad dan weer 'in functie' om een en ander in goede banen te leiden.

Vanaf half februari hebben zij het werkseizoen ook samen afgemaakt, omdat Jose aan haar heup geopereerd werd. (En intussen is ook nog stiekem het houthakkerskoor wat gaan repeteren voor eind april, zie elders!)

De sneeuw was nog 3x spelbreker: op 6 december, 17 en 24 januari was het bos sprookjesachtig mooi, geschikt om te wandelen, niet om te werken.

Een 7e keer dat we niet gewerkt hebben was tijdens de Kerstviering in de Kinderboerderij op 20 december. Voor het eerst met Hein Hoppenbrouwers erbij, die Sparrenrijk als taak overnam van Erik ter Heide.

Als slot-werkdag is op 28 maart weer de wandelroute nagelopen en hersteld en rommel opgeruimd vanuit sloten en randen.

De koffie met wat lekkers dronken we bij cafe de Ketting, waar Jose ook weer bij kon zijn. Het echte uitstapje is verschoven naar het begin van het seizoen 2013-2014.

Beheergroep Sparrenrijk 2013-2014

Han Peeters en José Poort

Vliegende start

Op zaterdag 7 september vond de jaaropening van het WNLB-seizoen plaats met een actieve Familiedag in Sparrenrijk, compleet met tent bij de speeltuin, wc, catering, spel en activiteiten. De dag werd helemaal verzorgd door eigen vrijwilligers van de WNLB, onder wie veel Sparrenrijkers.

Het 'openbare karakter' kwam jammer genoeg niet goed uit de verf. In totaal zijn er ongeveer 60-80 man een kijkje komen nemen, merendeels 'eigen WNLB-ers' met familie, zoals de bedoeling was, en enkele mensen van buitenaf. De scouting-groepen die we 'strikten' waren, ondanks de expliciete uitnodiging, 'toevallig' in het bos! Ze hebben wel genoten van de zaagdemonstratie, meegedaan met het 'zelf zagen' en 'hut en monster maken' en waterbeestjes bekeken. We konden de mensen in korte excursies ook vertellen over het juist gestarte zaagwerk in het bos.

Omvorming van Amerikaanse Eikenlanen eindelijk uitgevoerd! (1e fase)

Een belangrijke stap voor Sparrenrijk want lange-adem-overleg ging hieraan vooraf, uitmondend in het opstellen van het Beheerplan Sparrenrijk 2010-2019 en directe voorbereiding 'in handwerk' ter plekke door de Sparrenrijkers in 2012-2013.

Vallend hout

De borden uit de 'stormperiode 2011' konden weer worden opgehangen: De 15 jaar-jonge beukenbomen in pad 3-4 werden 'vrijgesteld', flankerende bomen gerooid om een goede uitgroei te bevorderen. (Amerikaanse) eikenlanen

5-6 en 6-7 werden gerooid, evenals brede stroken ernaast. Bovendien werden er in enkele vakken open plekken gemaakt. Wat een kaalslag, wat een veranderingen, maar ook wat een openheid en wat een lichtinval!

Groot materieel in het bos

Amerikaanse eikenbomen, tsuga's en douglassparren (en ook wat eiken en beuken) werden door de 'harvester' in de tang genomen, onderaan 'staand gezaagd', van de bast ontdaan (gestript) en in stukken van de gewenste lengte neergelegd.

Een machtig gezicht! Zijtakken en top hout bleef liggen. Dat was werk voor de Sparrenrijkers!

Ruimen, ruimen, ruimen maar!

Na een weloverwogen besluit, om het top- en takhout voor natuur en recreatie op een 'nette manier' in het bos te laten, konden we aan de slag.

We wilden het niet 'wildweg' laten liggen, maar ook niet versnipperen en terugblazen in het bos. Dat zou een te grote verruiging geven door snelle afbraak van voedingsstoffen, maar ook afvoer ervan voor verbranding stuitte op bezwaren.

We zijn dus met man en macht het hele seizoen druk in de weer geweest met opruimen: kleinzagen, sjouwen, stapelen in sloten en vrije plekken maken!

3 lanen, 4 percelen... en wat erbij komt! Een half bos! We zagen het onder onze handen en ogen opknappen. Gelukkig is er ook dik dood hout blijven liggen voor de bio-diversiteit.

We hebben er 22x over gedaan, met gemiddeld 12,25 man en daaraan 808,5 uren besteed (22x12,25x3uur). (1 donderdagmorgen viel uit wegens regen.)

Het aantal mensen op de lijst is (op het eind van het seizoen) 20: 4 mensen zijn het hele jaar

uitgevallen wegens ziekte of mantelzorg, 1 persoon heeft afgezegd, vanaf half februari/maart zijn er 3 nieuwe vrijwilligers ingeschakeld om het gemis op te vullen en alles toch klaar te krijgen.

Daarnaast zijn er nog 8 Sparrenrijkers op vrijdag 21 februari 'uitgerukt' met de gereedschapskar voor een knotklus van een bevriende 'relatie' in Olland/St. Oedenrode. (24 uur extra).

Boomplantdag

Nieuwe lanen van inlandse/europese eiken en beuken werden op woensdag 12 maart aangeplant met ongeveer 100 kinderen van diverse scholen en gemeenteambtenaren. Een extra werkdag dus voor 7 Sparrenrijkers en 6 andere WNLB-ers (weer goed voor 26 extra WNLB-uren, en 200 uur kinderarbeid). Op de foto zijn de leerlingen bijna klaar om te beginnen.

Later werden laanbegeleidende stroken door een aannemer ingeplant met inheemse struiken om de variatie te vergroten. Op de open plekken zal natuurlijke verjonging plaatsvinden. Zo is er weer een grote slag gemaakt met het realiseren van de begin-doelstellingen: variatie

in groeiklimaat-omstandigheden, licht, lucht, zon en wind, boom-, planten- paddestoelen diersoorten, ouderdom, dood en levend hout, hoge en lage begroeiing, natte en droge plekken.

Dat wordt nog meer genieten in Sparrenrijk, natuur en recreatie komen steeds meer in balans!

Doorzaag-snipper

We werken natuurlijk niet alleen maar

Elke donderdagmorgen is er door een vaste vrijwilliger koffie verzorgd en was er vaak wat lekkers zelfgemaakt of zelfgekocht, jarig of jarig geweest en werd weer heel wat onderling gepraat en afgeregeld. Zieken kregen nu en dan een kaartje of bezoekje. Voor de teamsamenhang zorgden de kerstbijeenkomst met gemeente en de wandelingen of uitjes bij begin en of einde van het seizoen. (Dit jaar op 19-12, 24-10 Geelders en 27-3 Mortelen)

Op stap met de Sparrenrijkers

Na enig brainstormen over wat te gaan doen met ons jaarlijkse slot-uitje zijn we uitgekomen bij een excursie door de Mortelen onder bezielende leiding van Peet van der Horst. Van ons waren er toch een aantal bij die nog nooit in deze omgeving hebben gelopen en tot de ontdekking kwamen dat er veel te zien en te beleven valt zo dicht bij huis. Heel bijzonder vond ik de herdenkingsplek van een door misdrijf omgekomen jongen. Dit dateert al uit de negentiende eeuw. Het was fijn dat we er bijna allemaal bij waren. Helaas was er een incidentje met Theo. Voor hem, en niet alleen voor hem, was de wandeling toch wel een beetje aan de forse kant. Maar alles bij elkaar genomen kunnen we terugzien op een zeer geslaagde tocht. Wat te bedenken van details waar we op gewezen zijn zoals resten van "oer". Je moet daar op gewezen worden anders mis je deze toch wel interessante gegevens.

De dag werd afgesloten met een lekkere lunch bij de Jacobshoeve, waar we ook waren gestart na een kopje koffie met... Een geslaagde dag kunnen we zeker stellen.

We hopen nog jaren lekker samen bezig te blijven.

Arbo enzo

Het komende seizoen gaan we de regels voor veiligheid bij het werken met bosmaaier en motorzagen iets aanscherpen. De coördinatoren van de beheergroep Sparrenrijk en de knotploegen hebben in gezamenlijk overleg een protocol opgesteld waaraan moet worden voldaan. Dit voorstel is aangeboden aan het bestuur van de WNLB. Het bestuur zal een avond beleggen om de veiligheidsregels nader te bepalen en aan de bedieners van bosmaaier en motorzagen bekend te maken.

Door een subsidie van Groen en Doen zullen ook enkele nieuwe mensen aan een kettingzaagcursus kunnen deelnemen via het coördinerende Brabants Landschap.

De gereedschapskar is het hele jaar door een vaste vrijwilliger gereden, zodat dat verder geen extra organisatie vraagt.

Omdat we met zoveel mensen en zo vaak actief zijn vraagt 'onderlinge afstemming' steeds meer structuur en tijd. Gelukkig wordt het onderhoud van gereedschap, zorg voor brandstof, aanschaf van nieuwe spullen en de containerinrichting door diverse coördinatoren in goede samenwerking met elkaar geregeld.

Verbindingspad Sparrenlaene - Sparrenrijk

In het veld lijkt dit niet zo'n vaart te lopen met dit 'toegezegde pad'. Achter perceel 3 kan een bestaand pad als zodanig dienst doen, zonder veel extra voorzieningen of overlast: Voor rust van de reeën in dat vak kunnen wat extra sprokkelhout-stapels een belemmering vormen tegen inloop door mensen.

Wereldboom

Op 12 december is er een quickscan gemaakt door de Stichting Wereldboom, met assistentie van enkele Sparrenrijkers. Dit ten behoeve van het rapport Wereld-eik in Sparrenrijk. Het rapport is nog niet gepresenteerd. Als alles goed gaat willen we rondom deze monumentale eik aan de Boxtelse kant van de Vekemans van Lieshoutlaan 'wereldboom-activiteiten' gaan houden, zoals ook elders in Brabant.

De eikensterfte

In heel Nederland treedt eikensterfte op. Ook in de (oudste) eikenvakken in Boxtel is dat geconstateerd. De oorzaak is nog niet zo duidelijk. Komende jaren blijven we volgen met waarnemingen extra alert (ook in verband met de veiligheid).

Hoekje achter oude trimbaan

Een bewoner heeft met gemeente afspraken gemaakt over beheer van het 'overgeschoten stukje' dat nooit tot Sparrenrijk gerekend werd.

Daarin zullen in aansluiting op ons beheer in Sparrenrijk vooral Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers gekapt worden. Hierbij zijn wij ook betrokken geweest.

Een deel van het genoemde perceel valt onder de 'invloedssfeer' van de wereldeik.

De rij oude beuken moeten we hierbij in de gaten houden.

Langs het pad is ook een en ander gezaagd en geplant, waarvan niet duidelijk is door wie. De overgebleven laurieren misstaan op deze plek, en zouden beter vervangen kunnen worden door hulst.

Vegetatiemeetnet provincie

Via de buurtvereniging Sparrenrijk kregen wij een vegetatie-opname (gemaakt voor de provincie) van 5-4-2013 onder ogen. Vanaf ingang Molenwijkseweg worden in de loop der jaren planten genoteerd volgens een (beperkte) vaste route in het eerste deel van het bos langs hoofdpaden 4-5 en 6-7 en de noord-zuidpaden die beide verbinden. Van 37 soorten worden de waarnemingen vermeld.

Bosbes, haarmos, pijpestrootje, smalle en brede stekelvaren worden daar in de meeste (onderzochte) secties waargenomen (29-21x). dubbelloofvaren is op 9 plaatsen gezien, hulst op 8, Amerikaanse vogelkers op 2, koningsvaren op 1 plaats.

Er is geen conclusie-pagina of vergelijking met voorgaande metingen vermeld.

(Mij valt op dat met name de zeldzame koningsvaren in het noordelijk deel en op andere plekken meer voorkomt.)

Poelenwerkgroep

Marie José Meertens

Het activiteitenjaar 2013-2014 is voor de poelenwerkgroep een gemiddeld jaar geweest. Voorgenomen plannen konden helaas niet uitgevoerd worden, extra, niet geplande zaken bleken heel succesvol.

De drie activiteiten die de meeste inzet vroegen zijn nog steeds

- Overzet van amfibieën tijdens de voorjaarstrek
- Poelenadoptie Boxtelse scholen
- Monitoren van Dommelpoelen

Af en toe wordt er door particulieren gevraagd om advies over onderhoud van poelen. Nieuw dit jaar is de betrokkenheid van de poelenwerkgroep bij de activiteiten in Dommelbimd.

De poelenwerkgroep bestaat uit 15 actieve leden. Bij de overzetacties in het voorjaar waren er dit jaar 23 personen betrokken, leden en niet-leden van de WNLB.

Overzet amfibieën

Op de Molenwijkseweg werden schermen geplaatst en emmers ingegraven tussen manege en spoorwegovergang. De bouwactiviteiten voor de nieuwe wijk Sparrenlaene vormden een probleem omdat de schermen niet vóór het bouwterrein doorgetrokken konden worden. Daardoor bleef een deel van de oversteek onbeschermd en vielen er onnodig slachtoffers.

Op de Kempseweg werden twee delen voorzien van beveiliging, ter hoogte van nummer 7 en op en rond de kruising met de Annadreef aan de ingang van de Kampina. Het gedeelte bij de houtwal werd niet meer voorzien van schermen omdat er veranderingen zijn in gebruik van de grond ter plaatse. Gelukkig steken er daardoor ook veel minder dieren de weg over.

Heel prettig is dat het zetten en opruimen van schermen steeds sneller en beter verloopt. De ervaring die het team heeft opgedaan was duidelijk zichtbaar. Op de Kempseweg werkte Natuurmonumenten actief mee met vier personen. Een groot deel van de schermen van de Kempseweg zijn in bruikleen van Natuurmonumenten. Deze zijn opgeslagen in hun werkschuur en worden steeds gebracht en weer opgehaald.

Het deel van de schermen dat eigendom is van de gemeente Boxtel wordt nog steeds opgeslagen bij de Hollandia Groengroep op hun werkterrein in Best. Ook hier is de samenwerking uitstekend.

Heel plezierig was dat Menvereniging Aangespannen Ontspanning besloot dat de schermen op de Molenwijkseweg konden blijven staan tijdens de menmarathon in maart.

Een groep van de Boxtelse scouting hielp een avond met overzetten. Dat was een geweldig succes.

Naar aanleiding hiervan is besloten om de banden met de “buren” op de Molenwijkseweg komende jaren aan te halen en de scouts te betrekken bij de activiteiten.

Tussen 20 februari en 30 maart waren de overzetters actief. Ook voor de amfibieën was dit een vroeg jaar.

De trek verliep snel over een periode van vijf weken.

Wanneer de temperatuur boven 7° C komt wordt in de avond en de ochtend overgezet, bij koud weer alleen in de ochtend. Voor de telresultaten van één datum worden de aantallen van de avond en de daarop volgende ochtend samen geteld.

Resultaten:

	Padden	Kikkers	Salamanders	Dood
Molenwijkseweg	617	166		70
Kempseweg nr 7	154	21	6	10
Kempseweg/Annadreef	534	10	7	113

Poelenadoptie

Het poelenadoptieproject in samenwerking met Waterschap de Dommel en gemeente Boxtel was ook dit jaar weer een succes.

Op zondag 22 september werd het 150 jarig jubileum van het Waterschap De Dommel gevierd met een feestelijke Waterdag in en rond het waterschapsgebouw in Boxtel. De poelenwerkgroep was aanwezig met een mooie informatieve stand over het leven in en rond poelen. En natuurlijk was er gelegenheid voor kinderen om waterdiertjes te scheppen in de poelen in de Waterschapstuin.

Kinderen van vier Boxtelse basischolen brachten dit jaar weer een of meer bezoeken aan de door hun school geadopteerde poel. Samen met leden van de poelenwerkgroep zochten ze naar waterbeestjes in de poel of werkten mee om de poel en directe omgeving schoon en toegankelijk te houden.

De Molenwijkschool, de Angelaschool en de Vorsenpoel werkten met twee groepen bij hun poel. Op de Amaliaschool ging groep 8 twee keer naar hun eigen poel, in de herfst en het voorjaar.

Op de Angelaschool, Vorsenpoel en Amaliaschool werden in totaal 5 gastlessen verzorgd over het leven in en om de poel.

Belangstelling voor het project was er ook van de kant van de Wijkkrant van Boxtel-Oost. In het septembernummer verscheen een artikeltje over een poelbezoek van leerlingen van De Vorsenpoelschool.

Waterschorpioen

Schaatsenrijder

Waterslak

Een woord van dank is hier op zijn plaats aan de ecologen van Waterschap De Dommel die actief betrokken zijn bij het project.

Heel jammer is dat een aantal van de bij de Dommel aangelegde poelen nog niet geschikt zijn voor adoptie.

De ontwikkeling gaat langzaam en moet de tijd krijgen. Enkele scholen zullen dus nog even moeten wachten.

Wel is er de mogelijkheid dat een van de scholen gekoppeld kan worden aan de poel op het terrein van De Kleine Aarde. Overleg hierover is gaande.

Monitoren Dommelpoelen en Dommelbimd

De ontwikkeling van de poelen in de nabijheid van de Dommeloevers wordt verschillende keren per jaar gevolgd. Het is de bedoeling dat volgend seizoen, na drie jaar monitoren, verslag gedaan wordt.

Nieuw dit jaar is de betrokkenheid van de werkgroep bij Dommelbimd. Begin mei en begin juli werden de poel en enkele slootjes op het terrein geïnventariseerd als nulmeting om de ontwikkeling van de biodiversiteit in Dommelbimd de komende jaren te kunnen volgen.

Vogelwerkgroep

Frans Maas

Inleiding

De hoofdzaken van onze activiteiten hebben het afgelopen jaar vooral betrekking gehad op het atlasproject, de uilenbescherming, vergroting van de betrokkenheid van de burgers bij het vogelgebeuren, activiteiten voor leerlingen van het basisonderwijs en de verhoging van onze eigen vogelkennis middels het bezoeken van interessante vogelgebieden. In onderstaand jaarverslag de hoogtepunten van ons vogeljaar.

Nationale Atlasproject

In de Vogelatlas, die één keer per 8 à 10 jaar verschijnt, wordt de actuele verspreiding van vogelsoorten met vermelding van aantallen op zo gedetailleerd mogelijke schaal weergegeven.

De organisatie en coördinatie van het Atlasproject ligt bij Sovon (**S**amenwerkende **O**rganisatie **V**ogelonderzoek **N**ederland). Sovon is een organisatie die zich richt op het registreren van de vogelstand in Nederland. De Vogelatlas geeft weer welke vogels waar in Nederland voorkomen, in welke hoeveelheden, en brengt in beeld hoe het staat met de vooruitgang/achteruitgang ten opzichte van de vorige versie van de Vogelatlas. De laatste atlas dateert van 10 jaar terug.

De uitkomsten van de tellingen dienen mede als basis voor het opstellen van de Rode Lijst, een overzicht waarbij de mate van achteruitgang en de mate van bedreiging van bepaalde vogelsoorten in beeld wordt gebracht. De laatste Rode Lijst dateert van 2004.

Op dit moment vinden inventarisaties plaats door heel Nederland zowel in de winter als in de zomer. Degenen die er meer van willen weten kunnen terecht op <http://www.vogelatlas.nl/>.

Onze hoofdactiviteiten de afgelopen winter en zomer waren vooral gericht op het inventariseren voor de Vogelatlas. Het veldwerk voor de vierde landelijke Vogelatlas (derde voor broedvogels tweede voor wintervogels) wordt uitgevoerd in de periode 2012 – 2015 en bestaat uit een wintertelling en een broedvogeltelling. Het door ons geclaimde atlasblok is in de topografische atlas terug te vinden onder nummer 51 – 33. Het is een atlasblok van 5 x 5 km en omvat een groot gedeelte van het gebied Oirschotse Heide met de daarop gelegen kazerne, een stukje Welschap en een klein gedeelte bebouwde kom van Best. Het atlasblok telt 25 km hokken die we verdeeld hebben over vier groepen tellers. Getracht is de groepen zodanig samen te stellen dat er een goede mix is van vogel- en computerkennis, enthousiasme en betrokkenheid.

In de winter zijn er twee telperiodes waarin de km hokken geteld moesten worden. In het hele atlasblok liggen 25 km hokken waarvan er 8 behoren tot het zogenaamde Gouden Grid. Die 8 km hokken liggen over heel Nederland in hetzelfde stramien in het atlasblok.

De 8 gouden grid hokken zijn 2 keer in de winterperiode gedurende een uur geïnventariseerd op de aanwezigheid van vogels. Daarnaast is ook het resterende deel van het atlasblok nog een drietal keren bezocht inclusief een avondtelling voor de uilen.

In de broedvogelperiode is het atlasblok bezocht en is getracht in beeld te brengen welke soorten er gebroed hebben en om hoeveel broedgevallen het gaat. Afgelopen zomer hebben we meer dan 70 soorten broedende vogels aangetroffen.

Het is een gevarieerd gebied met veel heide, bos (veelal naalddhout) maar ook ruige tankbanen als gevolg van de vele militaire activiteiten. Het is een vreemde gewaarwording, tenminste als je de Kampina gewend bent, om tijdens de inventarisatie te maken te krijgen met de specifieke militaire geluiden zoals gewerschoten en mitrailleur geratel die tijdens de militaire oefeningen te horen zijn en die de vogelzang nadrukkelijk overstemmen.

Voor de zomer van 2015 hebben we atlasblok 51-24 geclaimd. Dat blok wordt globaal begrensd door Best aan de zuidwest kant, Son aan de Oostzijde en Boskant/ Liempde aan de noordoost kant.

Uilenbescherming

Op dit moment hebben we in Boxtel 65 kasten voor de **steenuil** en 32 kasten voor de kerkuil geplaatst. Een jaar geleden hebben we onze aanpak tegen het licht gehouden en de werkwijze aangepast. We hebben diverse aspecten van de uilenbescherming nader geanalyseerd en geconcludeerd dat, gezien het vergelijkbare biotoop met de andere gemeenten, de geslaagde broedgevallen hoger zouden moeten zijn.

De nieuwe werkwijze uit 2013 hebben we ook dit jaar gecontinueerd. Nog even ter herinnering: In het voorjaar wordt intensiever gecontroleerd op de aanwezigheid van roepende mannetjes

steenuil. Op de locaties waar we een steenuil gehoord hebben gaan we in de zomer gericht kijken naar mogelijke bezetting van de kasten met jonge steenuilen. Dat resulteerde in 2013 in een aanzienlijke toename van geslaagde broedgevallen van de steenuil. Van 6 naar 12 broedgevallen was een hele stap. We waren dan ook erg benieuwd of zich dat in 2014 zou voortzetten. En jawel hoor ook in 2014 heeft de vernieuwde aanpak vooral voor de steenuil weer goede resultaten opgeleverd. Wij hebben 11 broedgevallen van de steenuil met in totaal 31 jongen in de kast op het moment van controle. In sommige nestkasten lagen nog eieren die nog bebroed werden. Er waren 3 broedgevallen van de kerkuil met in totaal 18 jonge kerkuilen waarvan er 16 zijn uitgevlogen. Daaruit is af te leiden dat het een bijzonder goed muizenjaar is geweest.

We hebben ook afgelopen jaar de contacten met de eigenaren van de panden waar we een nestkast voor steen- en kerkuil hebben hangen geïntensiveerd. Middels een nieuwsbrief hebben we de kashouders geïnformeerd over de manier waarop wij proberen de uilenbescherming vorm te geven en hoe belangrijk de bijdrage van de kashouders daarin is. Daarin hebben wij ook onze dank uitgesproken voor de gastvrijheid die de leden van onze Vogelwerkgroep bij het bezoek ondervinden.

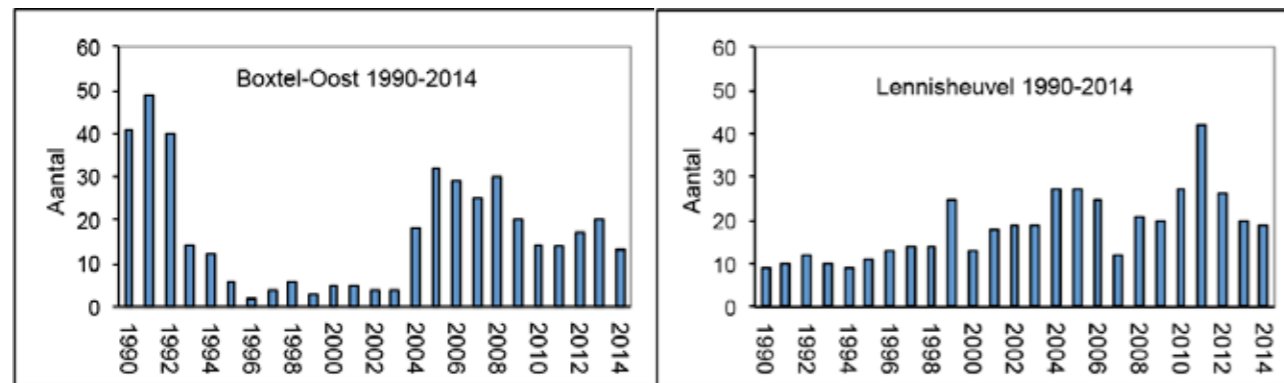
We zijn dit jaar ook gestart met het “onder dak” brengen van jonge uilen die via het Vogelasiel Someren aangeboden worden. Bij het asiel worden jonge uilen (steen- en bosuilen) ondergebracht, die gevonden zijn doordat ze bijvoorbeeld uit het nest zijn gevallen. Die worden daar gevoerd en als ze voldoende sterk en weerbaar zijn worden ze weer teruggeplaatst in een zo natuurlijk mogelijke omgeving. Aangezien wij op de hoogte zijn van mogelijk geschikte locaties zijn wij via door de Uilenwerkgroep van IVN Oisterwijk benaderd om mee te werken aan terugplaatsing van de jonge uilen. Afgelopen zomer hebben we 4 jonge steenuilen en 3 bosuilen teruggeplaatst.

Op dit moment hebben we geen inzicht in hoeverre de uitgezette uilen zich hebben kunnen redden. De vogels zijn geringd. Tot op heden hebben we in ieder geval nog geen terugmeldingen.

Huiszwaluwen, boerenzwaluwen en gierzwaluwen

Vast onderdeel van het jaarverslag is de opname van het aantal broedgevallen van de huiszwaluw. We hebben nog steeds 2 locaties waar huiszwaluwen tot broeden komen. Dat is in Lennisheuvel en in de wijk Oost. Alleen de aantallen worden steeds minder. In Oost is dit jaar sprake van een forse daling (na een aantal jaren van lichte stijging) en in Lennisheuvel is de achteruitgang nog steeds gaande. Daarvoor hebben we op dit moment nog geen verklaring. Het is de vraag of dat alleen in Boxtel het geval is of dat ook op andere plaatsen het aantal broedende huiszwaluwen achteruitgaat. De gegevens van de diverse Vogelwerkgroepen worden op dit moment centraal verzameld en zodra daar mee info over bekend is houden wij u via de Sprokkels op de hoogte.

Boerenzwaluw

Huiszwaluw

Gierzwaluw

Aan de telling van boeren- en gierzwaluwen hebben we tot heden nog niet veel aandacht gegeven. 2011 was het jaar van de Boerenzwaluw. Toen hebben we alle locaties waar de boerenzwaluwen broeden in beeld gebracht met het voornemen om na een aantal jaren weer eens een telling uit te voeren om te zien hoe het met de Boxtelse boerenzwaluwen gaat. We zullen bezien in hoeverre in een van de komende jaren wederom een telling kan worden uitgevoerd.

De gierzwaluw hebben we nog nooit geteld. Het is ook niet eenvoudig om nestlocaties van deze snelle vlieger te lokaliseren. Er zijn andere vogelwerkgroepen die daar wel aandacht aan besteden. Misschien dat we in de toekomst ook hieraan aandacht gaan geven.

Jaar van de spreeuw

Het aantal spreeuwen gaat erg achteruit. De populatie staat ernstig onder druk. Vandaar dat Sovon en Vogelbescherming 2014 hebben uitgeroepen tot het jaar van de Spreeuw met de bedoeling dat aan het inventariseren extra aandacht wordt gegeven. Een van de activiteiten is het tellen van slaapplekken van spreeuwen. Na de broedtijd verzamelen de spreeuwen zich op zogenaamde slaapplekken. Vanuit alle windstreken komen ze tezamen om gezamenlijk in beschutting gevende bomen te overnachten. Dat betekent dat we slaapplekken moeten opsporen en vervolgens het aantal spreeuwen dat samenkomt tellen. Een activiteit die pas vanaf augustus/september uitgevoerd kan worden vandaar dat we daar nog geen informatie over hebben.

National Geographic

Overige activiteiten

Meten is weten. Dat is een gezegde dat ook van toepassing is op activiteiten van onze VWG. Er zijn diverse instanties die zich bezig houden met het registeren van aantallen soorten vogels in bepaalde gebieden. Vogels zijn kritische soorten en de waarde van het gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van bepaalde soorten. Zo is het Waterschap De Dommel benieuwd of uitgevoerde werkzaamheden aan de Dommel van invloed zijn op de vogelpopulatie. Het Groene Woud streeft naar handhaving van de kwaliteit van het gebied en wil dat aantonen met de aanwezigheid van kritische soorten zoals de wespandief en houtsnip.

Natuurmonumenten wil graag weten hoe het gaat met de nachtzwaluw die in de zomermaanden laat op de avond zijn kenmerkende ratel ten gehore brengt.

Vogelbescherming organiseert jaarlijks in mei een Nationale Vogelweek waarvoor de lokale Vogelwerkgroepen benaderd worden om daaraan een bijdrage te leveren. Wij proberen daar aan bij te dragen door in die week een specifieke vogelactiviteit te organiseren.

Ook lokale initiatieven die beogen een bijdrage te leveren aan de instandhouding van natuurgebieden dragen wij een warm hart toe. Zo hebben we afgelopen jaar al diverse

Slot

Het jaar resumerend kunnen we stellen dat het een mooi jaar is geweest. Ondanks het feit dat de achteruitgang c.q. verdwijnen van bepaalde soorten ook in onze gemeente voorkomt. Zo gaat het met de weidevogels in onze gemeente niet goed. Geen grutto en nog maar een enkele Kievit op Boxtels grondgebied. Ook soorten als de geelgors en veldleeuwrik zijn steeds schaarser. Daar staat tegenover dat in de woonomgeving steeds meer vogels voorkomen. Diverse mezensoorten, merels, houtduiven, kauwen. Die leveren wel een bijdrage aan veraangenaming van het woongenot alhoewel daarover ook zeer verschillend wordt gedacht.

Wij gaan voorlopig door met onze activiteiten op vogelgebied en proberen daarmee burgers van Boxtel enthousiast te maken voor vogelvriendelijk gedrag.

In Boxtel verdwenen (grutto, boven) en verdwijnende weidevogels (kievit, onder).

Vlechtheggen werkgroep

Frank de Bont

Inmiddels zijn er enkele vlechtheggen aangeplant in en om Boxtel. Maar niet overal is sprake van een voorspoedige groei van de aanplant.

De vlechtheg langs de Beerze parallel aan het speelveldje, tussen Drossaard en Deken Broekmanlaan, is onherstelbaar beschadigd. Het hekwerk heeft de spelende kinderen niet kunnen verhinderen zodat de aanplant zeer matig is opgekomen. Ook de vlechtheg bij voorheen Joris Meubelen aan de Eindhovenseweg is door een enthousiaste schaapskudde vakkundig opgepeuzeld.

Beter is het gesteld met de aanplant langs de Dennendreef die door de schooljeugd is aangeplant in het voorjaar 2013. Dit in het kader van de ecologische verbindingzone tussen Sparrenrijk en De Kampina.

Op 21 december 2013 en 11 januari, 25 januari en 22 februari 2014 zijn er praktijk-instructies geweest in het bekende Maasheggenlandschap bij Oeffelt/Boxmeer. Onze werkgroep heeft daar, in wisselende samenstelling, de nodige praktijkervaring opgedaan. Deze keer onder zeer milde winterse omstandigheden.

Gebleven is wel de drassigheid van het werkgebied in combinatie met de vette rivierklei. Toch altijd een aparte belevenis!

Op 9 maart 2014 is in het gebied het NK Heggenvlechten gehouden. Onze werkgroep heeft zich toch nog niet gewaagd aan deelname.

De schooljeugd heeft op 12 maart 2014 in Sparrenrijk vele laanbomen aangeplant. Dit jaar eens geen aanleg van een vlechthaag.

Zeer verheugend is het om te melden dat in het natuurgebied Dommelbimd een flinke vlechtheg is aangeplant van ongeveer 60 strekkende meters. Het plantmateriaal was afkomstig van Streekrekening -Het Groene Woud- en kon als zodanig voor ons worden ingezet. Op zaterdag 15 maart 2014 is door onze werkgroep op twee plaatsen hard gewerkt om het plantmateriaal de grond in te krijgen: gelderse roos, hazelaar, mispel, kardinaalsmuts, veldesdoorn, steeliep, inlandse vogelkers en wegedoorn zijn daar aangeplant. (De aanplant van meidoorn is niet altijd gewenst of toegestaan wegens de mogelijke aanwezigheid van bacterievuur. Dat is dus niet gebeurd).

Het plantmateriaal dat nog over was is tijdelijk opgekuild op het terrein van Dommelbimd. Inmiddels is besloten om het restant te planten als nieuwe vlechtheg op een ander gedeelte van dit mooie terrein.

Even is nog gedacht aan een vlechtheg bij de nieuw aangelegde Redoute aan de Konijnshoolsedreef, maar een redoute heeft een vrij "schootsveld" nodig, en een vlechtheg zou dat maar verstoren. Een beetje historisch besef kan nooit kwaad in deze!

Misschien is langs de Blauwhoefse Loop ook een ideale plek voor een vlechtheg of langs de Kleine Aa bij Tongeren? Mogelijkheden genoeg voor meer aanplant. Een z.g. Bocage-landschap zal het nooit worden in de mooie omgeving van Boxtel, maar als een mooi landschapselement is een vlechtheg zeker een aanwinst.

Daar willen wij als werkgroep met ons allen een bijdrage aan leveren.

Publiciteitsgroep

Godelise van Kessel

In verband met drukke werkzaamheden zijn de activiteiten van de Publiciteitsgroep dit jaar beperkt gebleven tot deelname aan vier activiteiten, drie jaarlijks terugkerende activiteiten, het Herfstfestijn, Boomplantdag en Bijenmarkt, en een nieuwe activiteit, Nacht van de Nacht.

6 oktober; Herfstfestijn

Op drie fronten was WNLB actief tijdens het Herfstfestijn;

1. Lex Meijdam en Erik Kerpel, respectievelijk onze penningmeester en de secretaris, hebben op de markt het publiek grote takken laten zagen met een ouderwets grote handzaag.
2. Marie José Meertens en ondergetekende hebben samen deelgenomen aan de Biodiversiteitsmarkt op het Boomgaardje nabij het gemeentehuis. Het publiek heeft kennis gemaakt met insectenhôtels en heeft er ook zelf gemaakt.
3. Een van de initiatiefnemers van de aankoop van Dommelbimd, het gebied achter Stapelen-JRL-TEXACO, Toine Cooijmans heeft het gebied die dag voor het publiek opengesteld. Frans Maas en Hans Janssen hebben er rondleidingen verzorgd voor grote groepen.

26 oktober; Nacht van de Nacht

Op 26 oktober werd de Nacht van de Nacht (NvdN) georganiseerd. Samen met het Bewaarde Land (een jeugdnatuurproject) is in de Kampina een activiteit georganiseerd op de locatie van het Bewaarde Land nabij de Stenen Heul aan de Rosep op de grens van Haaren en Oisterwijk. Kaarslicht was die avond het enige licht in de verre omtrek.

Voor de kinderen en volwassenen zijn er diverse activiteiten rondom de locatie van het Bewaarde Land georganiseerd;

1. Leden van onze VWG maakten met de deelnemers een wandeling over de duistere paden van de Kampina.
2. Het was een kraakheldere avond met een prachtige sterrenhemel waarover Frans Tilly, een sterrenkundige het een en ander kon vertellen.
3. Vrijwilligers van Het Bewaarde Land lieten de deelnemers middels spellen de nacht ervaren.

De samenwerking met Het Bewaarde Land is goed bevallen en zal waarschijnlijk tweejaarlijks vervolg krijgen want wij hebben genoten en de deelnemers ook!

12 maart; Boomplantdag

Nadat de nieuwe toegangsboog door o.a. José Poort is onthuld zijn in het kader van het Beheersplan Sparrenrijk dit keer de pijlen gericht op het herplanten van twee lanen in Sparrenrijk.

125 Leerlingen van Hobbendonken-Theresiaschool-Angelaschool hebben in totaal 160 bomen (beuken en eiken) geplant. 30 Vrijwilligers (docenten en WNLB-ers) hebben hen hierbij terzijde gestaan.

Zoals we gewend zijn was het weer een enthousiaste groep leerlingen die de schop maar al te graag ter hand wilde nemen. Dikke jassen waren snel uit en de aanmoedigingen voor extra activiteit leidden tot deze aantallen geplante bomen, een mooi resultaat. Positief was ook dat de grond goed was voorbereid wat niet kon voorkomen dat het toch niet altijd even gemakkelijk was om een goed plantgat te maken. Maar ja, dat maakte de koffie en de biologische appel tot een wel heel welkome beloning.

27 april; Bijenmarkt

De bijengesprokkelde planten werden op verzoek van de organisatie niet weggegeven maar voor een klein bedrag verkocht. De opbrengst is overgemaakt naar de bijenvereniging.

Met zo'n zes vrijwilligers over de dag verspreid heeft WNLB zich weer kenbaar gemaakt.

Bomen Advies Commissie

José Poort

Al enkele jaren suddert deze commissie op een laag pitje. (1 van de 2 leden is ernstig ziek.) Desondanks bestaan er wel zorgen over het bomenbestand van Boxtel.

Er zijn steeds veel aankondigingen van te kappen bomen in plantsoenen en particuliere tuinen, waarbij toetsing door de gemeente plaatsvindt aan het enkele jaren geleden vastgestelde bomenbeleidsplan. Daarin wordt aangegeven welke boomsoorten 'vogelvrij' zijn, zoals bijvoorbeeld gewone berk, den, spar en wilg en bomen die op een (per boomsoort) bepaalde afstand van de woning staan, en voor welke bomen er melding moet plaatsvinden of een kapvergunning aangevraagd.

Treurzang voor beeldbepalende, monumentale bomen

Daarnaast is het opvallend hoeveel monumentale bomen uit het rapport 'bijzondere bomen in Boxtel' (uit 2000) er achteruitgang vertonen in de vorm van zwammen, stormschade en verminderde bladbezetting. (Ook in park Stapelen!)

Het is zaak om ook vanuit de volgende generatie bomen exemplaren aan te wijzen die extra bescherming krijgen, zodat er ook voor de volgende generatie mensen nog monumentale bomen te zien zijn!

Wereldboom-onderzoek 'reuzen-eik'

Afgelopen jaar is er extra aandacht besteed aan de 'dikste eik van Boxtel' in Sparrenrijk, die we als WNLB graag extra in the picture willen brengen als 'ambassadeur' van bovengenoemd streven.

Paardenkastanje begin Rechterstraat, omgewaaid bij storm 2011

Paddenstoelwerkgroep

Cor Kievit

Een paar paddenstoelen van het afgelopen seizoen.

We zijn weer meerdere malen op pad geweest al was het geen goed paddenstoelenjaar vanwege de droogte.

Het seizoen 2014/2015 is voor ons pas weer begonnen en het ziet er naar uit dat het een goed jaar wordt. We hebben al mooie en normaal niet veel voorkomende soorten gezien.

Hierna een paar van de gevonden soorten.

Beekmijtertje

Is een klein paddenstoeltje met een bolletje en een steeltje, meestal geel tot licht oranje. Komt voor op onder water liggende bladeren of naalden van loof of naaldbomen in voedselarme venen, broekbossen en moerassen. (Voorjaar.)

Brandnetelklokje

Hangend tot staand, klokvormig tot trechterbekervormig, 2-4 x 2-7 mm. Buitenzijde wit tot geelachtig. Algemeen op dode of levende brandnetelstengels of andere kruidachtige planten.

Blauwe kaaszwam

Eenjarige paddenstoel, die consolvormig groeit. Bovenzijde fluweelachtig behaard, blauwig/bruin met scherpe witte rand. Algemeen op naaldhout.

Egelzwammetje

Een klein ruig paddenstoeltje dat het gehele jaar voorkomt op afgestorven takken van Wilg, Beuk, Es en Meidoorn. Moeilijk te vinden.

Kogelwerper

Deze vormt een soort kogeltje, dat als het rijp is wordt weggeschoten. Komt voor op vermolmd hout, maar ook op mest en plantenresten.

Vals judasoor

Komt voor op dode vaak nog hangende takken en twijgen van loofbomen, voornamelijk populieren.

Elzekatjesmummiekelkje

Algemeen op begraven mannelijke elzenkatjes in vochtige bossen en struwelen. Februari-april.

Groot kalkschuim

Is een myxomyceet (slijmzwam). Deze komt voor op twijgjes en stengels van grassen, die hij volledig omsluit. Witachtig als hij verkalt dan grijs wordend. Slijmzwammen maken meerdere fases door, o.a. van een slijmige lopende substantie tot een harde massa.

IJsvingertje (var: porioides.)

Is een myxomyceet (slijmzwam). Deze komt op oud hout voor en de gewone vormt een soort wit vingertje. Deze variëteit heeft vliesjes tussen die vingertjes en is jong geel.

Grote oranje bekerzwam

Komt voor op open plekken in het bos, maar vooral op lemige bodems en vooral als de grond bewerkt is. Groeit in groepen.

Ruimtelijke Ordening, RO-groep

Nico Landwehr Johan

Samenstelling en activiteiten van de werkgroep

Gerard Buiks, Toine Coijmans, Albert van der Horst, Nico Landwehr Johan (vz), Lex Meijdam, Ineke Puls.

Inmiddels heeft Nel Dijstelbloem vanwege verhuizing buiten de gemeente Boxtel haar deelname aan de werkgroep RO beperkt. Voor haar grote inzet gedurende vele jaren is de WNLB haar bijzondere dank verschuldigd.

In het verslagjaar is de werkgroep slechts incidenteel bijeen geweest. Voor enkele thema's is raadpleging via email-contacten toegepast. Zoals gebruikelijk zijn tijdens deze contacten ook Dik Bol en Marcel van de Langenberg, als "meedenkers" van respectievelijk de Heemkundekring Boxtel en Natuurwerkgroep Liempde, actief betrokken.

Hoewel de omvang van de te behandelen zaken in het afgelopen jaar beperkt is geweest kan de werkgroep RO nog steeds versterking gebruiken (van mensen die gemotiveerd zijn om beleidsstukken te lezen en/of zaken in het veld te gaan bekijken).

In de RO-groep gaat het vooral om onderwerpen die gedurende meerdere jaren aandacht vragen. Het gaat daarbij in het bijzonder om ruimtelijke plannen met een langdurige procedure, zaken welke in verschillende fasen (her)beoordeeld moeten worden.

In het navolgende doen wij kort verslag van de belangrijkste zaken, waar de RO-groep zich mee bezig heeft gehouden.

Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel (Wubbb)

Albert van der Horst en Lex Meijdam zijn actief als afgevaardigden in de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel (Wubbb). Binnen dit overlegorgaan wordt door Gemeente, Waterschap, ZLTO en WNLB gewerkt aan afstemming van vooral buitengebied-zaken. Voorafgaand aan de maandelijkse vergaderingen worden relevante agendapunten voorbesproken in de WNLB RO-groep. De WUBBBagenda omvat onder meer aanvragen over wijzigingen in het landschap, zoals aanbrengen van verhardingen, ophogen en afgraven van percelen, sloten graven en/of dempen, verwijderen en/of aanbrengen van beplanting etcetera. Het gaat hierbij niet alleen om aanvragen van particulieren, maar ook om (uitvoerings)plannen van bijvoorbeeld gemeente en waterschap.

Wij stellen vast dat de vergaderfrequentie van de Wubbb opvallend is verminderd ten opzichte van eerdere jaren. Inmiddels is de Wubbb onderwerp van studie naar nut en noodzaak van adviesorganen binnen het gemeentelijk apparaat. Uitsluitsel hierover is nog niet verkregen.

Vanwege deze werkgroep is onder meer aan de orde geweest de inspraakreactie concept Beleidsregel kwaliteitsverbetering voor het buitengebied. Deze regel heeft eind 2013/

begin 2014 ter inzage gelegen. De regel omvat voor Boxtel een concrete doorvertaling en nadere uitwerking van het provinciale en gemeentelijke beleid voor kwaliteitsverbetering van het landschap. De WNLB heeft benadrukt dat een van de belangrijkste punten is dat in principe kwaliteitsverbetering op de locatie plaatsvindt. Voorts heeft de WNLB op een constructieve wijze aanbevelingen gedaan voor het verbeteren van de leesbaarheid van de Beleidsregel.

Vinger aan de pols

Het Bestemmingsplan Centrum – met het later vastgestelde bestemmingsplan ‘Uitbreiding Sint Lucas’ – is een belangrijk plan voor de natuur langs de Dommel door het centrum. De stedelijke druk is hier hoog, de kunst is om de natuurwaarde, maar ook de unieke groene belevingswaarde te behouden en te versterken. De WNLB is blij dat de gemeente in het bestemmingsplan het behoud

van deze waarden hoog in het vaandel heeft gezet. Daardoor is er op sommige plekken zelfs nieuwe ruimte voor de natuur gecreëerd. Wel is de werkgroep bezorgd over een consequente houding van de gemeente over de feitelijke invulling van zaken die het bestemmingsplan aangaan. De werkgroep is alert op nieuwe ontwikkelingen en heeft haar stem laten horen bij voorgenomen bouwplannen die een directe bedreiging vormen voor het openhouden van de Dommeloever. De WNLB zal nauwgezet blijven volgen of het waardevolle plan voor de Dommel door Boxtel zorgvuldig wordt nageleefd.

De werkgroep heeft een aantal verzoeken om handhaving bij de gemeente ingediend vanwege activiteiten in strijd met het bestemmingsplan. In het afgelopen verslagjaar is aandacht gevraagd voor strijdige ontwikkelingen vanwege uitbreiding Sint Lucas en is andermaal gevraagd om een reactie op een handhavingsverzoek van medio 2013 vanwege ongewenste activiteiten in het Dommeldalgebied nabij de locatie van voorheen Joris Meubelen. Deze verzoeken zijn nog in behandeling bij de gemeente.

Bestemmingsplan Buitengebied

In het verslagjaar zijn er vanwege het bestemmingsplan Buitengebied geen nieuwe ontwikkelingen geweest die voor de WNLB reden waren om specifieke actie te ondernemen.

De Dommel door Boxtel

In dit verslagjaar zijn er geen bijzondere ontwikkelingen geweest bij het nader vormgeven/uitwerken van delen van het door het Waterschap gepresenteerde beekherstelproject

Dommel door Boxtel. De WNLB heeft regelmatig contact met de uitvoerders van het project en is tot heden tevreden met de feitelijke uitvoering daarvan.

Infrastructuur / spoorwegen / gemeentelijke verkeersplannen

De WNLB blijft aandacht houden voor de mogelijke consequenties van het sluiten van een aantal overwegen. In het verslagjaar zijn er geen nieuwe plannen of voornemens geweest waarvoor de WNLB in actie zou moeten komen.

TALK / Concept-bestemmingsplan Ladonk-De Vorst

De werkgroep is reeds enkele jaren via een klankbordgroep betrokken bij de Tracestudie A2-Ladonk-Kapelweg (Talk). Telkenmale heeft de werkgroep nadrukkelijk aangegeven zich niet te kunnen vinden in het door B&W gepresenteerde voorstel voor een nieuwe ontsluiting om Kalksheuvel heen van industrieterrein Ladonk-Kapelweg. Nut en noodzaak van een nieuwe weg en daarmee een -ongewenste- aantasting van het buitengebied zijn volgens de werkgroep onvoldoende aangetoond. De werkgroep heeft zich ten aanzien van dit onderdeel teruggetrokken uit de klankbordgroep om de handen vrij te houden voor eventuele beroepsprocedures zodra er sprake is van concrete plannen. De WNLB heeft bij brief van 4 juli 2012 een zienswijze ingezonden vanwege het voorlopig ontwerp verbindingsweg Ladonk Kapelweg. De WNLB heeft in een uitvoerig schrijven aangegeven dat de in het voorlopig ontwerp verbindingsweg Ladonk Kapelweg voorgestelde uitwerking ervan strijdig is met enerzijds de ambities van rijk, provincie en gemeente voor het Boxtelse buitengebied in het Nationaal Landschap Het Groene Woud en anderzijds de zorgplicht voor het in stand houden en versterken van het buitengebied als hoogwaardige leefomgeving voor mens en natuur. De gemeente heeft inmiddels laten weten dat er voor de verbinding Ladonk-Kapelweg in samenhang met de spoorwegplannen PHS (Programma Hoogfrequent Spoorvervoer) een nieuw bestemmingsplan wordt voorbereid .

Tot slot

De RO-groep probeert zo mogelijk reeds in een pril stadium betrokken te worden bij plannen en ontwikkelingen die verband houden met de natuurlijke kwaliteiten in het Boxtelse. Voorts houdt zij zeer dringend de vinger aan de pols bij de verdere planvorming en zal zij primair proberen in goed overleg haar doelen te bereiken. Soms ontkomt de RO-groep er echter niet aan om de mogelijke beroeps- en rechtsmiddelen te hanteren.

Ook in het komende seizoen zal wederom aandacht besteed worden (grotere) gemeentelijke plannen waar onder diverse bestemmingsplannen en aanzetten daartoe, vooral daar waar het de belangen van Natuur en Milieu raakt.

Dommelbimd: inventarisatie dieren en planten

Meerdere leden

Vorig jaar is door twee leden van de WNLB het initiatief genomen om het gebied de Dommelbimd (6,5 hectare) bij Stapelen te gaan aankopen en daarmee voor de toekomst te behouden. De WNLB is erg enthousiast over dit initiatief en wil het graag ondersteunen. 25 Jaar geleden mocht de WNLB al een kijkje nemen in dit gebied en verrichtte zij al enige inventarisatie- en beheerwerkzaamheden. Helaas kwam daar toen na twee jaar al een einde aan, omdat de toenmalige eigenaar de samenwerking stop zette. De WNLB hoopt van harte dat de stichting Dommelbimd het benodigde geld bij elkaar brengt om het eigendom van Brabants Landschap, die de aankoop voorfinancierde, per 1 januari over te nemen. (zie voor meer info: www.dommelbimd.nl)

Op verzoek van de Stichting Dommelbimd heeft de WNLB in 2014 planten en dieren geïnventariseerd in de Dommelbimd.

Tussen februari en augustus hebben verschillende werkgroepen van de WNLB de Dommelbimd uitvoerig geïnventariseerd: florawerkgroep (2x), vogelwerkgroep (2x), poelenwerkgroep (2x) en paddenstoelenwerkgroep (2x). Ook zijn aparte bezoeken met specialisten gebracht voor vleermuizen, libellen en andere insecten. Hiermee hebben we een belangrijke basis gelegd om over enkele jaren te kunnen beoordelen of een van de doelen met de Dommelbimd (behouden en verhogen van de biodiversiteit (soortenrijkdom)) ook echt gehaald is. We vergelijken dan de gevonden soorten en kunnen zien of de getroffen beheersmaatregelen ook geleid hebben tot nieuwe, interessantere soorten en/of meer exemplaren. En dat helpt dan weer mee om de succesvollere maatregelen op grotere gebieden in het Boxtelse toe te passen.

Deze 'nulmeting' van 2014 heeft al veel leuke resultaten opgeleverd.

In 2014 zijn 49 soorten **vogels** gevonden waaronder interessante wintergasten zoals Bokje, **Putter**, Appelvink, Koperwiek, Watersnip en Groenling; Roofvogels als Buizerd en Sperwer, en zomer/broedgasten zoals: Ooievaar, Groene Specht, Grote bonte specht, Boomkruiper, Aalscholver, Fuut, Koekoek, Bosrietzanger, Rietgors en IJsvogel.

Op **plantengebied** zijn vooral de lijnvormige elementen en overgangen langs Dommel, slootjes, het hooiland en poel interessant. Hier vonden we in 2014 143 hogere planten waaronder: Waterviolier, Zeegroene muur, Wespenorchis, Holpijp, Kruipend zenegroen, Snavelzegge, Kalmoes, Waterpostelein,

Dotterbloem, Moerasandoorn, Bosbies, Wilde bertram, Ruwe smele en **Lange ereprijs**. Deze laatste is een in Nederland zeer zeldzame plant, die vrijwel alleen nog in het Dommeldal voorkomt.

De poel en sloten waren behoorlijk rijk aan planten en **dieren**: zo vonden we aan amfibieën de Bruine kikker en de Kleine watersalamander, aan vissen het tiendoornig stekelbaarsje, aan slakken en mossels de Zoetwatermossel, Posthoornslak, Schijfhoornslak en Poelslak. Aan waterinsecten, spinnen en mijten: Gegroefde watertor, Geelgerande watertor, Watervlo, Waterpissebed, **Waterspin**, Waterschorpioen, Duikerwants, Ruggenzwemmer, Schaatsenrijder, Haften en Muggenlarven, Watermijt, mogelijk Vlokreeftje en diverse andere nog niet op naam gebrachte waterkevertjes

Aan **insecten** (26) vonden we onder andere de echte grote libellen Paardenbijter, Bruine glazenmaker, Platbuiklibel, Zwarte heidelibel, Steenrode heidelibel, Bruinrode heidelibel, Bloedrode heidelibel en de volgende interessante waterjuffers: Weidebeekjuffer, Blauwe breedscheenjuffer, Gewone houtpantserjuffer, Lantaarntje en Watersnuffel.

Aan **vlinders** troffen we aan Icarus blauwtje, Boomblauwtje, Landkaartje, Atalanta, **Lieveling**, Bont zandoogje, Oranje zandoogje, Kleine vuurvlinder, Geaderd witje, Groot en Klein Koolwitje, Koevinkje, Gehakkelde Aurelia, Citroenvlinder en Argusvlinder.

Aan **paddenstoelen** (17) vonden we: Bleke borstelkurkzwam, Elzekatjesmummiekelkje, Echte tonderzwam,

Papierzwammetje, Gazonvlekplaat, Tweekleurige korstzwam, Gewone zwa-
velkop en Waterknoopje, **Bleke bor-
stelkurkzwam**, Echte tonderzwam,
Reuzenzwam, Dirandtonderzwam,
Tweekleurige korstzwam, Week oor-
zwammetje en Parelamaniet. En aan
korstmossen (2): Gestippeld schildmos
en Groot dooiermos.

Een uurtje vleermuizen luisteren eind
juni met de batdetector leverde meteen drie
soorten op: dwergvleermuis, **laatvlieger** en
watervleermuis.

Zoogdieren zijn niet geïnventariseerd, maar leuk om te melden is in elk geval de haas
die zich meestal in het gebied laat zien.

In totaal zijn er dus **in 2014 minimaal zo'n 263 soorten planten en dieren**
aangetroffen in Dommelbimd. Het betrof geen volledige inventarisaties (vanwege
met name tijdgebrek) en vele soortgroepen (bijvoorbeeld zoogdieren, zweefvliegen,
weekdieren, spinnen, bijen en wespen, nachtvlinders, om er maar enkele te noemen)
zijn überhaupt nog niet onderzocht.

Op basis van deze en andere inventarisaties dit jaar zijn de volgende concrete beheers-
maatregelen voorgesteld:

- Het maaibeheer van de hooilanden weer ter hand nemen
- Het oude schuurtje schuilmogelijkheden voor dieren aanbieden
- Wilgen knotten
- Poel en deel van sloten drastisch opschonen (waterflora & fauna)
- Boompad langs Dommel in het Oosten herbe-planten met inheemse struiken/bomen (Vogels, muizen, planten, insecten)
- Op diverse plaatsen takkenbossen/oude boomstammen laten liggen (vogels, muizen, insecten, spinnen)
- Op diverse plaatsen dakpannen en andere schuilgelegenheden plaatsen (muizen, amfi- bieën, vleermuizen)
- Insectenhotel (holenbroeders)

Dommelbeheer

Theo van der Heijden

Door de werkgroep wordt in het Dommelgebied tussen de Bosscheweg en de A2 (zuid-
zijde) het toezicht en het beheer uitgevoerd. In dit gebied grazen Schotse Hooglan-
ders. Deze extensieve begrazing houdt in dat de dieren het gehele jaar in het gebied
kunnen verblijven en 's winters niet worden bijgevoerd.

De leden van de werkgroep voeren om de beurt wekelijks het toezicht uit.
Dit betekent dat op de aanwezigheid en de gezondheid van de dieren wordt toegezien.
Daarnaast controleren we de omheining en de spanning, de aanwezigheid van zwerf-
vuil in of rondom het gebied en zien we erop toe dat er geen schade of vernielingen
zijn aangebracht. Eventueel wordt dit gerepareerd.

De samenstelling van het gezelschap is in 2014 veranderd. In het gebied lopen nu
twee koeien, de jonge stier van een jaar oud en een jong van dit jaar.

Helaas is het niet mogelijk gebleken om van de onderdoorgang onder de nieuwe brug
gebruik te maken. Er is geen overeenkomst gesloten met de grondeigenaar van Villa
Catherina omtrent 'recht van overpad' door Schotse Hooglanders van de gemeente.
De eigenaar van het gebied bij Villa Catherina heeft zijn wei opgeknapt met een
poel en een onderkomen voor de twee jonge Galloways die sinds kort 'bezit' hebben
genomen van het sappige gras.

Binnenkort staat een gesprek gepland met WNLB en gemeente omtrent de toekomst
omtrent gebruik van de gemeentegronden.

Florawerkgroep

De florawerkgroep heeft in 2014 aan twee projecten gewerkt en heeft een floristisch uitje georganiseerd:

- Nulmeting Dommelbimd
- Inventarisatie deel Banisveld
- Excursie Millingerwaard

Agenda 2014

Datum	Tijd	Onderwerp	Verzamelen
Zat 03-05-14	08:30-12:00	Banisveld: flora vak A, B	Banisveld-Koevoordseweg
Zat 17-05-14	08:30-12:00	Dommelbimd	Konijnhoosedreef
Zat 24-05-14	08:30-12:00	Banisveld: flora vak C, D	Banisveld-Koevoordseweg
Zat 14-06-14	08:30-12:00	Banisveld: flora vak E	Achtbundersdijk-Brinksdijk
Zat 21-06-14	08:30-12:00	Dommelbimd	Konijnhoosedreef
Zat 28-06-14	08:30-12:00	Banisveld: flora vak F	Achtbundersdijk-Brinksdijk
Zat 12-07-14	08:30-12:00	Banisveld: Overige	Banisveld-Koevoordseweg
Zat 16-08-14	08:30-12:00	Dommelbimd	Konijnhoosedreef

Nulmeting Dommelbimd

De nulmeting in de Dommelbimd was onderdeel van een behoorlijk intensieve inventarisatie van planten, vogels, insecten, paddenstoelen, korstmossen, vleermuizen en waterbewoners. Totaal zo'n 240 soorten gevonden in dit door vrijwilligers aangekocht stukje Dommelbeemd. Elders in het jaarverslag een uitvoerig verhaal hierover.

Inventarisatie deel Banisveld

Het tweede grote project was een verzoek van Natuurmonumenten, om de inventarisatie van een paar jaar geleden door de WNLB te herhalen zodat voor- of achteruitgang kon worden geconstateerd. Dit jaar hebben we strict volgens de speciale soortenlijst van Natuurmonumenten gewerkt maar toch ook alle andere planten (iets minder bijzonder maar toch de moeite waard) genoteerd.

We hebben ons dit jaar beperkt tot de vakken A t/m F aan de noord- en westzijde van het gebied. Het was weer genieten: circa 180 soorten met veel rode lijst soorten. Even een greep uit de meer bijzondere soorten: Vlottende bies, Stekelbrem, Dubbelloof, Galigaan, Gaspeldoorn, Grondster, **Teer guichelheil**, Moerashertshooi, Kamgras, Klokesgentiaan, Koningsvaren, Oeverkruid, Gevlekte orchis, Rietorchis, Pilvaren, Grote ratelaar, Bruine

snavelbies, Gewone vleugeltjesbloem, Klein warkruid, Waterlepeltje, Kruipwilg, Grote wolfsklauw, Moeraswolfsklauw, **Kleine zonnedauw**.

Opvallend was dat we in vrijwel alle vakken meer rode lijstsoorten vonden en van veel van de bijzondere soorten ook meer exemplaren. Het is duidelijk dat Banisveld er nog ieder jaar op vooruitgaat en soorten die kennelijk meerdere jaren nodig hebben om zich weer te vestigen hier nu ook een plekje beginnen te vinden.

Excursie Millingerwaard 1 Juni 2014

Zondag 1 juni heeft de Florawerkgroep zijn jaarlijkse excursie gehouden. Om 9 uur vertrokken Truus, José, Betsy, Hen, Tom en Joost naar de Millingerwaard bij Kekerdom. Het was prachtig weer en we hadden er zin in.

Het begon al prima toen we na het Duits Gemaal de Ooijpolder ingingen en over de Ooijse bandijk richting Kekerdom reden: minstens 10 zwarte sterns op de speciaal voor hen gemaakte nesten in het water, uitgestrekte Ooijbossen, weiden en plassen en nog heerlijk rustig op de slingerende dijk hoog boven het ontwakende landschap. Onderweg vlak bij Kekerdom nog een ooievaar op zijn nest, en we waren nog niet eens bij de plassen waar we naar toe wilden.

Bij het Wilderniscafe "De Waard van Kekerdom" hebben we eerst een kopje koffie gedronken en toen zijn we het gebied ingetrokken. Via een wild paadje door de bossen liepen we naar de vogelkijkhut. Op weg daar naar toe en daar werden we niet alleen vergast op opnieuw vele zwarte sterns, kuifeenden, zwanen en een torenvalk maar ook op Nagelkruid, Valeriaan, Lidsteng, bijna bloeiende **Moerasandijvie**, Watermuur en Kikkerbeet.

Vandaar trokken we langs de zandwinplassen naar het noorden (er werd behoorlijk gegraven daar door Rijkswaterstaat) en vonden we langs de plas en langs de weg onder andere: Rode water ereprijs, Grote waterreppe, Grote kaardebol, Poelruit, Egelantier en (later) Gele morgenster. Aan het einde van de weg vonden we het eerste rivierduintje: weliswaar wat veruigd

maar daar stonden nog wel: Kruisdistel, Akkerhoornbloem, Breedbladige wespenorchis.

Een eindje verder in ook weer zo'n duintje ook: Muurpeper, Blaassilene, Geoorde zuring (een speciale vorm die alleen langs de rivieren voorkomt), de **Grote centaurie**, Zwarte toorts, Ruw vergeet-me-nietje, Zandmuur, Sikkelklaver en Wilde bertram.

Van daar zijn we naar de Waal getrokken via het grote rivierduin dat daar ligt en daar vonden we diverse verrassingen: de fraaie Breedbladige ereprijs, kenmerkend voor droge stroomdalgraslanden, Zeepkruid, Kruipeend stalkruid, Moeraskruiskruid, Wilde reseda, Hondstong, Engels gras (op een kade), Kleine ruit (vierkante meters!), Liggende klaver, Schaafstro, Wilde marjolein, Cypruswolfsmelk, Heksenmelk, Gewone bermzegge.

De vreemdste plant die we aantroffen was een bijna 1 meter hoge blauwige plant met zeer merkwaardige platte vruchtjes en kleine gele kruisbloemetjes. Bij determineren thuis bleek dat de **Wede** te zijn (**Isatis tinctoria**), een plant die door Caesar al werd aanbevolen aan zijn legioenen om hun gezicht mee in te smeren: dan werden die blauw en zagen ze er afschrikwekkender uit. Het sap werd veel gebruikt om stoffen blauw mee te kleuren.

En toen was het weer tijd om terug te keren via de noordzijde van de zuidelijke zandwinplassen. Na onze dorst gelest te hebben (dat krijg je wel van een hoop zon en rivierduinen) waren we iets over vijven weer thuis. Een heerlijk rustige en mooie dag in een gebied vol verrassingen!

Alles bij elkaar dus weer een leuk jaar met mooie waarnemingen.

Iedereen is uiteraard weer van harte welkom om eens mee te lopen: het is gezellig en je leert je omgeving op een heel andere manier bekijken! En op onze website vind je vanaf april het hele programma weer.

Bestuurssamenstelling van de WNLB

Bestuur

Voorzitter	Marco Meihuizen	673492
Secretaris	Lex Meijdam	685847
Penningmeester	Erik Kerpel	674599

Coördinatoren

Beheergroep Dommeldal	Theo van der Heijden	683348
Beheergroep Sparrenrijk	José Poort	674740
Bomenadviescommissie	José Poort	674740
Vlechtheggen werkgroep	Frank de Bont	678406
Florawerkgroep	Joost van Rooy	683687
Knotploegen	Frans van de Sande	683117
	Aad van der Helm	677358
	Ad Sleenhoff	685546
Paddenstoelenwerkgroep	Cor Kievit	675160
Poelen werkgroep	Marie José Meertens	073-5518620
Vogelwerkgroep	Frans Maas	675221
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	Nico Landwehr-Johan	683709
Publiciteitsgroep	Godelise van Kessel	610640

Webmaster

Sjaak Oerlemans	672906
-----------------	--------

Werkgroep Natuur- en Landschapsbeheer Boxtel

Voorzitter Marco Meihuizen
Munsel 86, 5283 TP Boxtel

Secretaris Lex Meijdam
Leenhoflaan 19, 5282 PW Boxtel

Penningmeester Erik Kerpel
Diepenbrockstraat 15, 5283 LE Boxtel

Internet:
www.wnlb.nl
e-mail info@wnlb.nl

Voor inlichtingen en lidmaatschap (à € 12,00)
kunt u zich wenden tot de secretaris:
Lex Meijdam, telefoon: 0411 - 68 58 47